

Energinet Eltransmission A/S

Att. Sandra Arvidson

Landskab og Skov

J.nr. 2023-68634

Ref. Kafje

Dato. 29. august 2024

Udtalelse om afgrænsning af indholdet i miljøkonsekvensrapporten for udvidelse af Energinets 400 kV højspændingsstation Idomlund

Indhold

1. Om udtalelsen (afgrænsningsudtalelse).....	2
2. Lovkrav til indholdet af miljøkonsekvensrapporten	2
3. Baggrund	2
4. Projektbeskrivelse og beliggenhed	3
5. Idéfase og høringen af berørte myndigheder	6
6. Krav til indhold og metode i miljøkonsekvensrapporten	9
6.1 Særligt om væsentlige miljøpåvirkninger	9
6.2 Særligt om metode og dokumentationsgrundlaget	9
6.3 Særligt om alternativer	10
6.5 Særligt om kumulative forhold	10
7 Fokuserområder for miljøkonsekvensrapporten	12
Tabel 2 Emnetabel.....	13

1. Om udtalelsen (afgrænsningsudtalelse)

Denne udtalelse fastlægger i henhold til § 23 stk. 1 i miljøvurderingsloven¹, hvor omfattende og detaljerede oplysninger miljøkonsekvensrapporten for udvidelse af Energinets højspændingsstation ved Idomlund skal indeholde for, at Miljøstyrelsen samlet kan vurdere projektets miljømæssige konsekvenser og træffe afgørelse om § 25-tilladelse (VVM) eller tilsvarende på et oplyst grundlag.

Afgrænsningsudtalelsen er baseret på bygherres projektbeskrivelse. Emner der skal indgå i miljøkonsekvensrapporten beskrives ikke uddybende i denne udtalelse, men indgår kun på overordnet niveau. Udtalelsen beskriver mere uddybende de miljøemner, hvor det vurderes at en væsentlig påvirkning kan udelukkes, samt en vurdering af hvorfor emnet ikke skal indgå i miljøkonsekvensrapporten.

Miljøstyrelsen er myndighed for miljøvurderingsprocessen, jf. miljøvurderingsbekendtgørelsens § 3, stk. 1, nr. 2², idet Energinet er bygherre for projektet.

Bygherre har jf. § 19, stk. 4 i miljøvurderingsloven anmodet om, at projektet der er omfattet af bilag 2, skal undergå en miljøvurdering. Det er som udgangspunkt kommunalbestyrelsen, der er miljøvurderingsmyndighed. For en række projekter er det dog Miljøstyrelsen, som varetager kommunalbestyrelsens opgaver og beføjelser, jf. miljøvurderingsbekendtgørelsens § 3, stk. 1 nr. 2. Projektet er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 3c "*Transport af elektricitet gennem luftledninger, jordkabler dimensioneret til spændinger over 100 kV, samt tilhørende stationsanlæg, dog undtaget elkabler på søterritoriet*".

2. Lovkrav til indholdet af miljøkonsekvensrapporten

Miljøkonsekvensrapporten skal udarbejdes således, at den opfylder kravene efter miljøvurderingslovens § 20, stk. 1-6 og bilag 7.

Afgrænsningsudtalelsen er udarbejdet på baggrund af sagens oplysninger, bemærkninger fra offentligheden og andre myndigheder i idefasen samt Miljøstyrelsens faglige viden og erfaringer om potentielle miljøpåvirkninger fra lignende projekter.

Afgrænsningsudtalelsen skal tages op til revision, hvis bygherre foretager ændringer i projektet, som bevirker, at nye oplysninger bør indgå i miljøkonsekvensrapporten, eller hvis der skulle tilgå Miljøstyrelsen eller bygherre nye væsentlige oplysninger, som kan påvirke miljøvurderingen.

Forholdet til anden lovgivning og planlægning skal indgå i miljøkonsekvensrapporten. Hvis et eller flere plangrundlag måtte være nødvendige, vil disse skulle vedtages, før der kan gives en tilladelse til projektet efter miljøvurderingsloven. Projektet kan ikke rummes inden for gældende planlægning for området, og der skal derfor tilvejebringes en ny lokalplan og kommuneplantillæg før projektet kan realiseres. Holstebro Kommune tilvejebringer således en ny lokalplan og kommuneplantillæg med tilhørende miljøvurdering for projektområdet ved Idomlund station, der skal vedtages, før der kan gives en tilladelse til projektet efter miljøvurderingsloven.

3. Baggrund

Baggrunden for projektet er at fremtidssikre Energinets højspændingsstation ved Idomlund i Holstebro Kommune til flere kommende projekter. Udvidelsen er bl.a. nødvendig for at imødekomme yderligere forbrug og vedvarende energiproduktion i området. Udvidelsen giver mulighed for at tilslutte flere vedvarende energian-

---

¹ LBK nr. 4 af 3/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

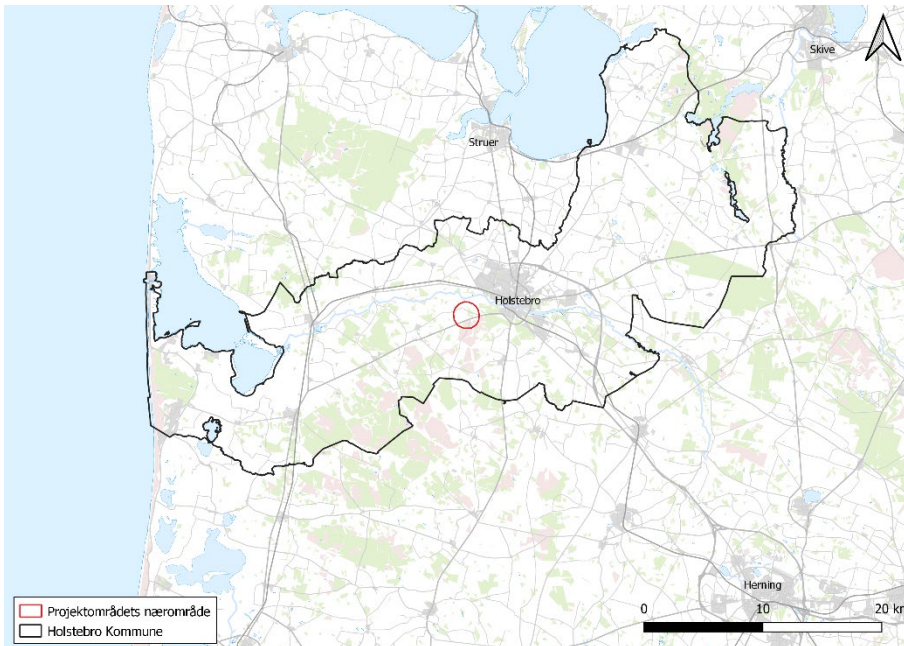
² BEK nr. 806 af 14/06/2023 om Bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekt

læg (VE-anlæg), som fx solcelleanlæg, landvindmøller foruden en tilslutning af en kommende havvindmøllepark i Nordsøen. Derudover øger det muligheden for etablering af anlæg, hvor strøm udnyttes til at fremstille brint (Power-to-X-anlæg)

4. Projektbeskrivelse og beliggenhed

For dette projekt i Holstebro Kommune, som det er ansøgt til Miljøstyrelsen henvises der for de konkrete detaljer til Energinets projektbeskrivelse, der vedlægges som bilag 1.

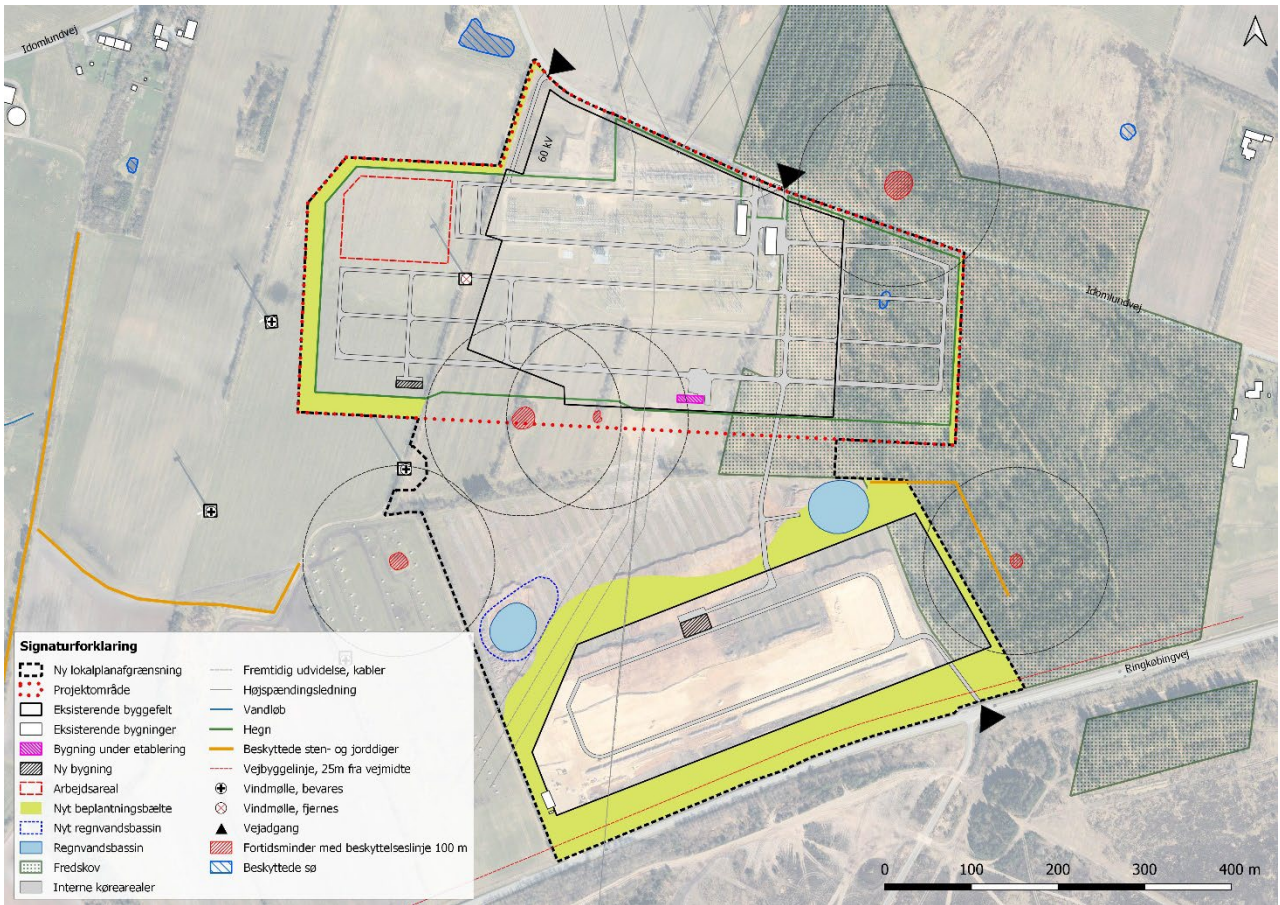
Projektområdet omfatter matrikel nummer 2r, 2y, 4f Den østlige Del, Idom, samt del af 2h, 2z, 2æ, 3a Den østlige Del, Idom.

Figur 1: Station Idomlunds placering i Holstebro Kommune, markeret med rød cirkel.

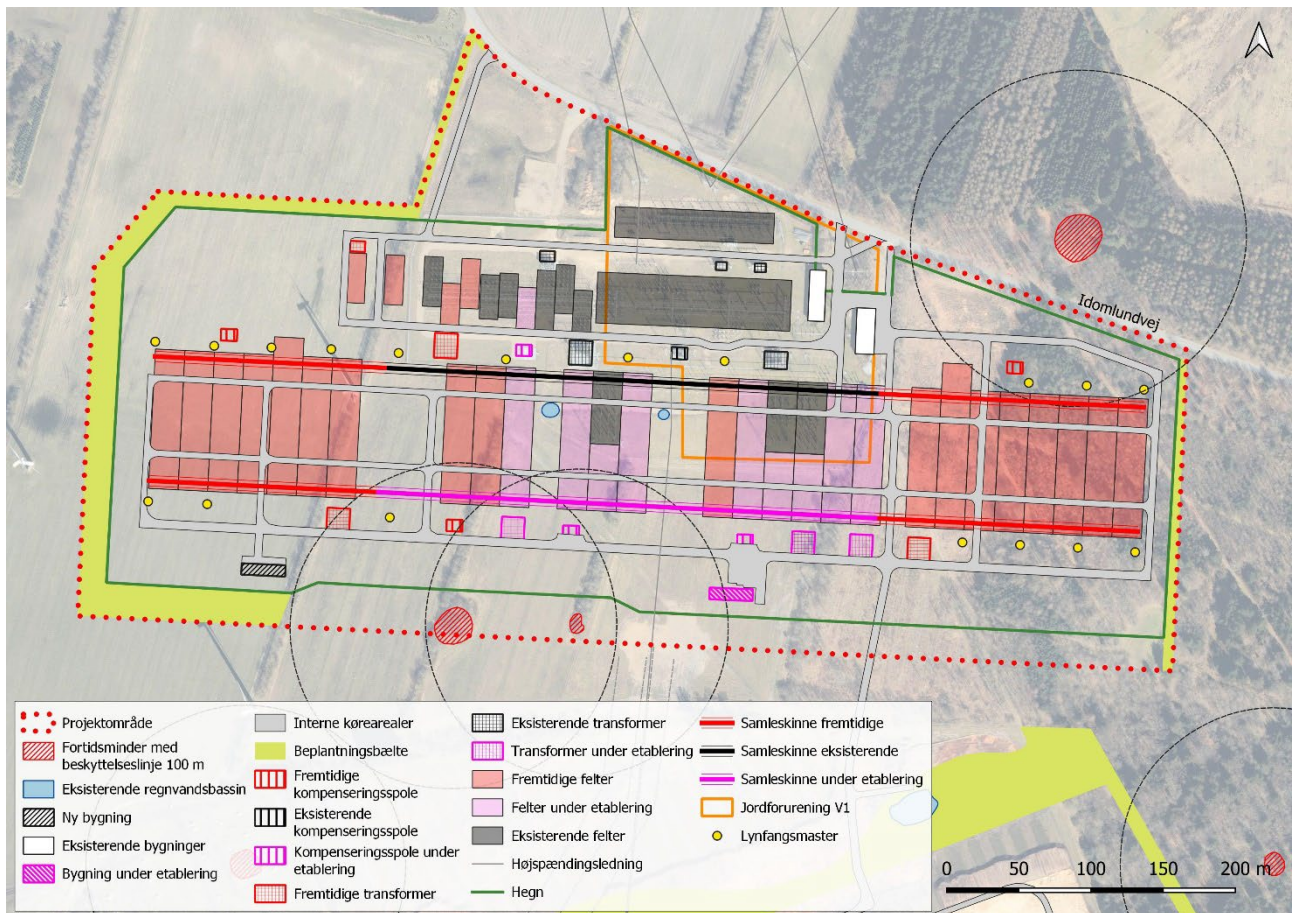
Afgrænsningen af projektområde er illustreret på nedenstående situationsplan, hvor også afgrænsningen af lokalplanområdet fremgår.

Nærmeste bolig ligger ca. 240 meter vest for projektområdet. Inden for ca. 500 meter ligger yderligere 4 boliger.

Figur 2: Luftfoto med situationsplan for forventet indretning af projektområdet.

Figur 3. Oversigtskort over eksisterende anlæg, anlæg under etablering (fra Thor Havvindmøllepark - 200 kV station) og den fremtidige udvidelse af 400 kV og 150 kV station Idomlund.

Projektet omfatter anlægsarbejde og udvidelse af den eksisterende Station Idomlund med arealer øst og vest for det eksisterende stationsområde. Udvidelsen omfatter ca. 8,5 ha, så det fremtidige stationsareal vil blive på ca. 45 ha. Det er nødvendigt at udvide i begge retninger af system- og forsyningsikkerhedsmæssige årsager, da en skæv belastning af samleskinne giver risiko for overbelastning og større tab af spænding.

Med projektet foretages der terrænregulering, etableres regnvandshåndtering og foretages klimasikring af stationsudvidelsen. Håndtering af vand på stationsområdet forventes at ske ved brug af Lokal Afledning af Regnvand (LAR-løsninger) kombineret med eksisterende afvanding efter nærmere regnvandshåndteringsplan.

Derudover vil der blive etableret en ny vejadgang, ske omlægning og etablering af interne veje samt etablering af trådhegn og beplantning i kanten af projektområdet for hhv. at hindre adgang til stationsområdet samt skærme for indblikket til stationen.

Projektet omfatter endvidere nedtagning af en eksisterende vindmølle.

Tekniske komponenter

Stationsudvidelsen etableres som en AIS-station (Air Insulated Switchgear), også kaldet et åbent anlæg eller friluftstation. Udvidelsen af Station Idomlund vil således bestå af en række tekniske komponenter, der be-

nytted som standard stationskomponenter til en AIS-station såsom samleskinner, herunder afbrydere, adskillelere og måleudstyr, samt felter, hvor kabelforbindelse tilsluttes højspændingsstationen. Alle komponenter opstilles på egne fundamenter og forbindes med frithængende elektriske ledere.

Inden for udvidelsesarealerne etableres eltekniske komponenter, som opføres på støbte fundamenter, kabler samt lynfangsmaster, som har til formål at beskytte felter og komponenter mod lynnedslag. De placeres med en vis afstand og kan blive op til 30 meter høje.

Derudover indrettes projektområdet med kompenseringspole og transformer, der opføres på støbt fundament med opsamlingskar, der kan rumme den mængde olie, som hhv. kompenseringspole og transformer indeholder. I daglig drift opsamles regnvand i karrene.

Endvidere etableres inden for projektområdet en ny stationsbygning. Se Figur 2 og 3.

Tidsplan

Ansøger ønsker udvidelsen af Station Idomlund idriftsat 2028 med en anlægsperiode der forløber i perioden 2026 – 2028.

Udvidelse af stationsområdet vil nødvendiggøre ny lokalplan og dertilhørende kommuneplantillæg, som Holstebro Kommune er myndighed for.

Der tilstræbes en parallel proces mellem Holstebro Kommune, der gennemfører lokalplan, kommuneplantillæg og miljøvurdering af planerne samt med Miljøstyrelsen omkring miljøkonsekvensvurderingen af projektet.

Planprocessen inkl. miljøvurdering og evt. ekspropriation vil finde sted mellem 2023 og 2026.

5. Idéfase og høringen af berørte myndigheder

Der har været gennemført en idéfase (1. offentlighedsfase) med indkaldelse af ideer og forslag til miljøkonsekvensrapporten i perioden 12. oktober 2023 til 2. november 2023, samt en høring af berørte myndigheder.

Miljøkonsekvensrapporten skal ud over de lovbestemte emner også behandle forhold fremdraget i 1. offentlighedsfase og ved høringen af berørte myndigheder, når det fremgår af nærværende afgrænsningsudtalelse.

I forbindelse med 1. offentlighedsfases indkaldelse af ideer og forslag er indkommet i alt fire høringssvar. Af bilag 2 – høringsnotat for idéfasen for udvidelse af højspændingsstation Idomlund fremgår et resumé over hvert høringssvar, Energinets bemærkninger til høringssvar samt Miljøstyrelsens vurdering af, hvordan høringssvarene skal inddrages i miljøvurderingsprocessen.

Miljøstyrelsen har i tabel 1 sammenfattet de indkomne høringssvar efter overordnede emner, der har været rejst i 1. offentlighedsfase, og hvordan de indgår i den videre proces.

Tabel 1. Sammenfatning af indkomne høringssvar og deres inddragelse i miljøvurderingsprocessen.

Hørings-svar nr.	Emner for høringssvar	Konsekvens for miljøvurderingen
1. Vejdirektoratet	Trafik og trafiksikkerhed	Trafikafvikling og trafiksikkerhed på Idomlundvej og ved krydset med statsvejen i anlægsfasen tilføjes som emne i miljøkonsekvensrapporten (MKR)

		Trafik i driftsfasen medtages ikke som emne i miljøkonsekvensrapporten
2. Borger	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alternativ placering 2. Natur 3. Planlægning 4. Støj 	<p>Ad 1) Udvidelsen af stationen er givet af en række tekniske forhold, der sætter begrænsninger for hvor og hvordan stationen kan udvides. MKR vil indeholde en redegørelse for projektet og behovet for udvidelsen. Der undersøges på den baggrund ikke andre andre alternativer end 0-alternativet. Miljøkonsekvensrapporten vil indeholde beskrivelse af forslag som har været indkommet i høringsfasen.</p> <p>Ad 2) De landskabelige og kulturhistoriske interesser, der relaterer sig til skoven, skovbyggelinjen og fortidsmindebeskyttelseslinjen behandles i MKR som en del af vurdering af landskab, visuelle forhold og kulturarv. Vurdering af anlægsarbejdets påvirkning på flora og fauna, beskyttede naturtyper og arter skal indgå og udføres på baggrund af feltkortlægning af naturen.</p> <p>Ad 3) Det er Holstebro Kommune der er myndighed for planprocessen. Giver ikke anledning til ændringer i projektet eller indholdet i miljøkonsekvensrapporten.</p> <p>Ad 4) Støjberegninger vil blive udført efter Miljøstyrelsens vejledninger og forskrifter og indgår i MKR.</p>
3. Borger	<ol style="list-style-type: none"> 1. Afgrænsning af projektet 2. Kumulative effekter 3. Støj 	<p>Ad 1) Det aktuelle projekt er et særskilt projekt, der omhandler udvidelse af den eksisterende station, hvilket ligger til grund for den geografiske afgrænsning. Kumulative påvirkninger med øvrige relevante anlæg vil blive vurderet i MKR.</p> <p>Ad 2 og 3) I MKR vil der indgå vurdering af kumulative påvirkninger i forhold til støj i driftsfasen fra relevante eksisterende og planlagte anlæg i området.</p>
4. Borger	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alternativ placering 2. Støj 3. Påvirkning af landskab, natur og miljø 4. Regnvandshåndtering 4 Trafik 	<p>Ad 1) Udvidelsen af stationen er givet af en række tekniske forhold, der sætter begrænsninger for hvor og hvordan stationen kan udvides. MKR vil indeholde en redegørelse for projektet og behovet for udvidelsen. Der undersøges ikke andre alternativer end 0-alter-</p>

		<p>nativet. Miljøkonsekvensrapporten vil indeholde beskrivelse af forslag som har været indkommet i høringsfasen.</p> <p>Ad 2) Støjberegninger i MKR vil indeholde beregning og vurdering af lavfrekvent støj i driftsfasen. Såfremt støjberegninger viser at der er påvirkning fra støj ved nærliggende boliger, skal der etableres afværgeforanstaltninger.</p> <p>Ad 3) Det nærmere behov for beplantning og visuel afskærmning vurderes i sammenhæng med landskabsvurderingerne i MKR.</p> <p>Ad 4) Projektområdet ligger uden for oversvømmelses- og erosionstruede arealer samt lavbundsarealer. Håndtering af vand fra det udvidede stationsområde vil som på det eksisterende stationsområde ske ved brug af LAR -løsninger, hvor vandet forsinkes i grøfter og/eller bassiner før det nedsiver. Interne kørearealer etableres med belægning, der tillader nedsivning af regnvand, så befæstelsesgraden forventes at blive lav. Projektet skal kunne håndtere overfladevand inden for projektafgrænsningen hvorfor der ikke vil være risiko for påvirkning i de omkringliggende områder. Håndtering af regnvand og vurdering af påvirkning af grundvand og overfladevand vil indgå i MKR.</p> <p>Ad 5) Påvirkning fra trafikstøj i anlægsfasen ved omkringliggende boliger indgår i MKR. Trafiksikkerhed på Idomlundvej tilføjes som emne i MKR, herunder sikkerhed for cyklister.</p> <p>Den eksisterende adgangsvej til 400 kV stationsarealet går via Idomlundvej, da stationsarealet ligger helt op ad Idomlundvej. I anlægsfasen forventes den eksisterende adgangsvej at blive benyttet, idet den midlertidige arbejdsplads forventes placeret inden for stationsarealet.</p>
5. Forsvarsministeriets ejendomsstyrelse	Ingen bemærkninger	Giver ikke anledning til bemærkninger eller konsekvenser for miljøvurderingen

5. Vurdering af virkningerne på miljøet på tværs af landegrænserne (Espoo)

Projektet vurderes ikke at have grænseoverskridende miljøpåvirkninger, idet det ikke forårsager emissioner til miljøet, og på baggrund af projektets karakter sammenholdt med projektets placering.

6. Krav til indhold og metode i miljøkonsekvensrapporten

Formålet med miljøkonsekvensrapporten er at beskrive, analysere og vurdere projektets miljøpåvirkninger. Selve kravene til indholdet i miljøkonsekvensrapporten er givet i henholdsvis § 20, stk. 1-6 og bilag 7 i miljøvurderingsloven.

Alle emner, der fremgår af miljøvurderingslovens bilag 7, skal som udgangspunkt indgå i miljøkonsekvensrapporten. Af tabel 2) i afsnit 7 fremgår det, hvorvidt de enkelte emner på det foreliggende grundlag vurderes at skulle indgå eller ikke i miljøkonsekvensrapporten.

Emnerne skal i miljøkonsekvensrapporten være vurderet ved anvendelse af tilgængelige, anerkendte metoder. På baggrund af Miljøstyrelsens nuværende kendskab til projektet stilles der ikke krav til specifikke metoder eller dokumentationsgrundlag for bygherres vurderinger i miljøkonsekvensrapporten.

Tabel 2 afgrænser, hvor omfattende og detaljerede oplysninger bygherre skal fremlægge i miljøkonsekvensrapporten, jf. miljøvurderingslovens § 23, stk. 1. Miljøkonsekvensrapporten behøver ikke følge samme struktur som tabel 2, men det er afgørende, at rapporten behandler de angivne miljøparametre i tilstrækkeligt omfang og opfylder de krav til kvaliteten af miljøkonsekvensrapporten, som fremgår af lovens § 20, stk. 1.

Miljøkonsekvensrapporten skal klart formidle projektet og resultater af miljøundersøgelserne på en læsevenlig måde, og der lægges derfor vægt på det "ikke-tekniske resumé", som skal kunne læses af personer uden faglig viden om miljøpåvirkninger. I resten af miljøkonsekvensrapporten lægger Miljøstyrelsen vægt på, at der ikke går på kompromis med det faglige indhold og kvaliteten for at øge læsevenligheden.

Eventuelle teknisk tunge afsnit, der er relevante og understøtter miljøkonsekvensrapporten, kan vedlægges som bilag i form af baggrundsrapporter, mens beskrivelser, vurderinger og konklusioner fra sådanne bilag kan indgå i en kondenseret form i selve miljøkonsekvensrapporten.

Dette notat kan revideres, ifald bygherre foretager ændringer i projektet, som bevirker, at nye oplysninger bør indgå i miljøkonsekvensrapporten, eller hvis der skulle tilgå Miljøstyrelsen eller bygherre nye væsentlige oplysninger, som kan påvirke miljøvurderingen.

6.1 Særligt om væsentlige miljøpåvirkninger

Miljøkonsekvensrapporten skal både behandle væsentlige negative og væsentlige positive virkninger. Vurderingen af karakteren af en påvirkning vil ofte være subjektiv, og det er derfor vigtigt, at påvirkninger og konsekvenser ikke undlades, selvom de fra bygherres synspunkt er positive.

6.2 Særligt om metode og dokumentationsgrundlaget

For så vidt angår feltundersøgelser, kan disse være nødvendige om end dette ikke er specifikt anført i denne afgrænsning. Miljøstyrelsen forudsætter således, at bygherre (eller rådgiverne til projektet) selv identificerer supplerende relevante kilder. Miljøstyrelsen anbefaler, at feltundersøgelser foretages som beskrevet i den/de tekniske anvisning(er) for NOVANA-overvågningen eller er sammenlignelige med disse. Såfremt bygherre vurderer, at den udførte undersøgelse/besigtigelse er tilstrækkelig uden anvendelse af de tekniske anvisninger, skal der redegøres herfor.

Det er bygherres ansvar at sikre, at oplysningerne i miljøkonsekvensrapporten er

af tilstrækkelig høj faglig kvalitet, og at oplysningerne er fyldestgørende.

Det skal klart beskrives i miljøkonsekvensrapporten, hvis der mangler oplysninger for givne miljøforhold eller på anden måde er væsentlig usikkerhed om konklusionerne.

6.3 Særligt om alternativer

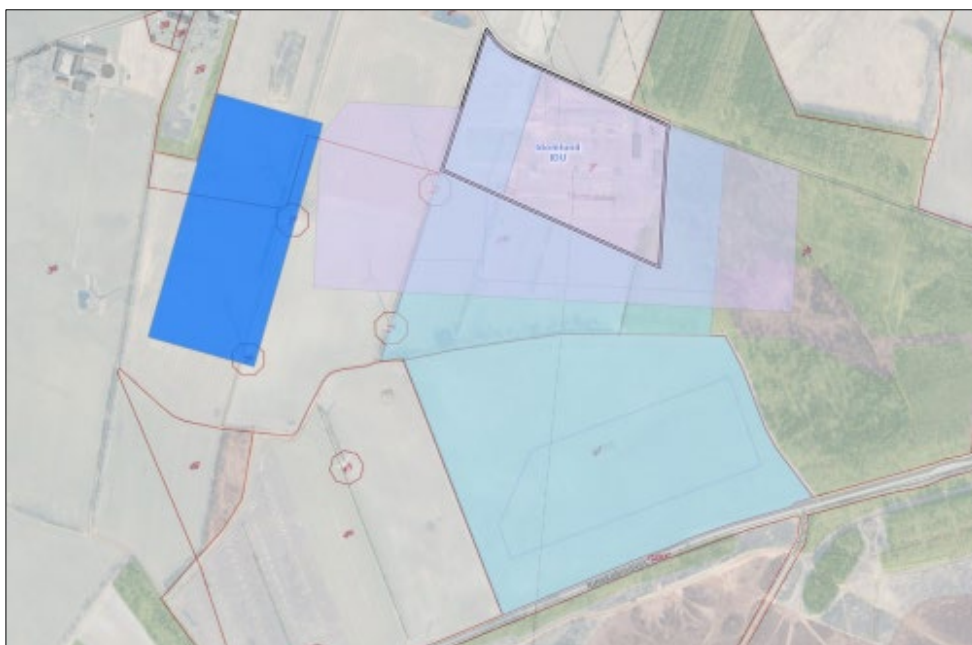
Miljøkonsekvensrapporten skal omfatte de undersøgte alternativer, herunder behandle 0-alternativet og de forslag til alternativer, der er fremkommet i 1. offentlighedsfase: Indkaldelse af idéer og forslag. Der skal foretages en vurdering af referencescenariet (0-alternativet). 0-alternativet er en vurdering af den situation, hvor projektet ikke gennemføres.

6.5 Særligt om kumulative forhold

Hvis flere projekter foregår i samme område på samme tid, vurderes deres samlede effekt på miljøet som den kumulative effekt. Den samlede effekt af flere projekters påvirkninger kan være væsentlig, selvom påvirkningen fra det enkelte projekt isoleret set ikke er det. I forbindelse med vurderingen af de kumulative forhold skal ikke blot eksisterende forhold tages i betragtning, men også arealanvendelse og aktiviteter som følge af allerede eksisterende – udnyttede og uudnyttede - tilladelser eller vedtagne planer.

Projektet skal vurderes i kumulation til andre projekter i nærområdet.

Som en del af realiseringen af "Mere havvind 2030", der omfatter etablering af tre havvindmølleparker i området Nordsøen I, skal der ved Idomlund desuden etableres en koblingsstation, hvorfra strøm fra Nordsøen via kabler til den eksisterende højspændingsstation skal tilsluttes elnettet. Koblingsstationen planlægges placeret umiddelbart vest for den eksisterende station ved Idomlund. Se Figur 4.

Figur 4. Illustration af den forventede placering af den nye koblingsstation (mørkeblå markering) fra Miljøstyrelsens idéoplæg, november 2023. Eksisterende højspændingsstation er vist med sort afgrænsning, afgrænsning af lokalplan nr. 1184 med lys blå skravering og den aktuelle udvidelse med lilla skravering.

I forhold til Energinets aktuelle udvidelse af Station Idomlund er det indledningsvist vurderet, at der i driftsfasen kan forekomme kumulative effekter i relation til støj fra anlæggene, visuelle og landskabelige forhold samt biodiversitet. En vurdering af kumulative virkninger fra projektet for koblingsstationen indgår derfor i miljøkonsekvensrapportens vurdering af virksomhedsstøj, landskab og visuelle forhold samt biodiversitet i driftsfasen.

Anlægsfasen for det aktuelle projekt forventes igangsat i 3. kvartal i 2026. Anlægsfasen for etablering af koblingsstationen til havvindmølleparken forventes at forløbe fra Q1 2027 – Q4 2028, og der vil således være overlap mellem anlægsfaserne. En vurdering af kumulative virkninger fra dette projekt indgår derfor i miljøkonsekvensrapportens vurdering af trafik (sikkerhed og støj) samt biodiversitet i anlægsfasen.

Udover projektet for koblingsstationen, er følgende to projekter i nærområdet under etablering:

Forstærkning af elnettet mellem Endrup og Idomlund, der omfatter udvidelser og ændringer af installationer på den eksisterende højspændingsstation samt etablering af en ny 400 kV-luftledningsforbindelse, der skal tilsluttes den eksisterende station.

Nyt højspændingsanlæg til brug for nettilslutning af strøm fra en fremtidig vindmøllepark på havet (Thor Havmøllepark), der omfatter etablering af et nyt anlæg syd for projektområdet.

Begge projekter forventes gennemført og idriftsat inden det aktuelle projekt om udvidelse af den eksisterende station påbegyndes. Tilstedeværelsen af de nye anlæg vil i miljøkonsekvensvurderingen derfor blive betragtet som en del af referencescenariet, og eventuelle kumulative effekter mellem det aktuelle projekt og igangværende udvidelser og ændringer af installationer på den eksisterende højspændingsstation, etablering af den ny 400 kV-luftledningsforbindelse samt det nye højspændingsanlæg syd for projektområdet indgår således som en del af referencescenariet.

Eksisterende vindmøller i området indgår ligeledes som en del af referencescenariet.

7 Fokusområder for miljøkonsekvensrapporten

Disponeringen af miljøkonsekvensrapportens indhold, omfang samt prioritering af emnerne er fastlagt med udgangspunkt i projektbeskrivelsen og afgrænsningen er bl.a. foretaget ud fra Miljøstyrelsens kommentarer, ligesom høringsbidraget fra interessenter er indgået ved fastlæggelse af miljøkonsekvensrapportens indhold og omfang.

Miljøkonsekvensrapporten skal beskrive og vurdere projektets direkte, indirekte, sekundære, kumulative, kort- og langsigtede såvel positive som negative virkninger på miljøet. Ved miljøet forstås mennesker, fauna, flora, jordbund, vand, luft, klima, landskab, materielle goder og kulturarv, og samspillet mellem disse faktorer.

Rapporten skal leve op til de indholdsmæssige krav i lovgivningen. Kravene fremgår af miljøvurderingslovens bilag 7.

Der vil være særligt fokus på de oplyste emner i tabel 1 i miljøkonsekvensrapporten. Både projektets anlægsfase og driftsfase skal beskrives og vurderes, jf. oversigten i tabel 2.

Tabel 2 Emnetabel

I det følgende skelnes mellem miljøpåvirkningen i hhv. anlægs- og driftsfasen for projektet.

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Afgrænsning A: Anlægsfase D: Driftsfase <i>Skal indgå</i> <i>Skal ikke indgå</i>
Kumulation			
Indbyrdes forhold mellem nedenstående miljøfaktorer, samt med andre projekter i området (kumulativ effekt)	<p>Der kan potentielt være en indbyrdes påvirkning mellem nedenstående miljøfaktorer, samt mellem det aktuelle projekt og andre projekter i området.</p> <p>Eventuelle indbyrdes kumulative effekter mellem de miljøfaktorer, hvor projektet jf. nedenstående vurderinger potentielt kan give anledning til påvirkninger, beskrives og vurderes i miljøkonsekvensrapporten under hvert emne.</p>	<p>Den indbyrdes påvirkning mellem de miljøfaktorer, hvor projektet jf. nedenstående vurderinger potentielt kan give anledning til påvirkninger, kan være af et vist omfang. Følgende kommende og/eller igangværende projekter og eksisterende anlæg er vurderet at kunne medføre kumulative effekter med den aktuelle udvidelse af højspændingsstationen:</p> <p>Ny koblingsstation umiddelbart vest for projektområdet. Stationen skal lede strøm fra Nordsøen til den eksisterende højspændingsstation. Kumulative effekter beskrives og vurderes i miljøkonsekvensrapporten for så vidt angår nedenstående emner og projektfaser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trafikafvikling og -sikkerhed i anlægsfasen - Støj fra anlægsaktiviteter i anlægsfasen, herunder støj fra tung trafik til og fra projektområderne - Virksomhedsstøj i driftsfasen - Landskab og visuelle forhold i driftsfasen - Biodiversitet i anlægsfasen - Biodiversitet i driftsfasen <p>Ny 400 kV-luftledningsforbindelse mellem Endrup og Idomlund samt nyt højspændingsanlæg til brug for nettilslutning af strøm fra en fremtidig vindmøllepark på havet. Begge</p>	A+D: Skal indgå

		<p>projekter er under realisering. Kumulative effekter beskrives og vurderes i miljøkonsekvensrapporten under følgende miljøemner:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Virksomhedsstøj i driftsfasen - Landskab og visuelle forhold i driftsfasen - Biodiversitet i driftsfasen <p>Eksisterende vindmøller i og i nærheden af projektområdet. Kumulative effekter beskrives og vurderes i miljøkonsekvensrapporten under følgende miljøemner:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Støj fra vindmøller i driftsfasen - Landskab og visuelle forhold i driftsfasen - 	
Befolkningen og menneskers sundhed			
<p>Støj</p> <p>Anlægsfase</p>	<p>Støj fra projektets anlægsaktiviteter kan påvirke menneskers sundhed.</p> <p>I anlægsperioden vil der i en begrænset periode forekomme støj fra anlægsarbejderne, hvilket kan have en påvirkning på de omkringliggende boliger. Støjgenerne forventes primært at komme fra tung trafik til og fra projektområdet. Derudover vil der forekomme støj fra jordhåndtering mv..</p>	<p>Påvirkningen forventes som udgangspunkt at være periodisk og lokal, og skal overholde Holstebros Kommunes "Forskrift for midlertidigt bygge- og anlægsarbejder", hvoraf det blandt andet fremgår, at støjende midlertidige aktiviteter kun må udføres på hverdage (ikke helligdage) i tidsrummet mandag til fredag kl. 7-18. Da det ikke med sikkerhed kan afvises, at støj fra anlægsaktiviteter potentielt kan medføre væsentlige gener for de nærmeste beboelser, vil støj fra anlægsaktiviteter, herunder støjgener fra tung trafik til og fra projektområdet, blive vurderet i miljøkonsekvensrapporten.</p>	<p>A: Skal indgå</p>
<p>Driftsfase</p>	<p>I driftsfasen vil der forekomme støj fra anlægget.</p>	<p>I driftsperioden skal støj fra stationen overholde de gældende grænseværdier for virksomhedsstøj i forhold til omgivelserne.</p> <p>Der udføres støjberegninger, herunder af lavfrekvent støj for at påvise at grænseværdier for støj overholdes ved omkringliggende boliger.</p> <p>Støj fra udvidelsen af eksisterende station som følge af projektet for Endrup-Idomlund-forbindelsen samt fra det nye anlæg syd for projektområdet (Thor) vil indgå i støjberegning sammen med støj fra eksisterende station.</p>	<p>D: Skal indgå</p>

		Potentiel støj fra ledninger indgår i beskrivelse og vurdering af koronastøj under miljøemnet "støj" i miljøkonsekvensrapporten.	
Vibrationer Anlægsfase	I anlægsperioden kan der i en begrænset periode forekomme vibrationer fra anlægsarbejderne, hvilket potentielt kan have en påvirkning på de omkringliggende boliger.	Der vil i anlægsfasen ikke blive anvendt arbejdsmetoder, der vil give anledning til væsentlige vibrationer. De primære kilder til vibrationer vil være lastbiltransporter, almindeligt jordarbejde og eventuelt komprimering af jord, som ikke giver anledning til væsentlige vibrationer i forhold til grænseværdien for komfort og bygningskader ved nærliggende beboelse. På denne baggrund og idet afstanden til nærmeste boliger er mindst 240 meter, vurderes påvirkningen ikke at være væsentlig for de omkringliggende ejendomme.	A: Skal ikke indgå
Driftsfase	Der forventes ikke påvirkninger af miljøet som følge af vibrationer i driftsfasen.	På baggrund af erfaring og viden fra projekter med lignende tekniske anlæg, hvor der ikke har været konstateret påvirkning på miljøet eller omgivelserne som følge af vibrationer i driftsfasen, forventes det heller ikke i dette projekt. Projektet forventes således ikke at medføre væsentlige mærkbare vibrationer i driftsfasen og emnet indgår derfor ikke i miljøkonsekvensvurderingen.	D: Skal ikke indgå
Magnetfelter Anlægsfase	Alle strømførende anlæg skaber magnetfelter, når der løber strøm i dem. For projektets strømførende anlæg, vil der i anlægsfasen ikke være strøm i anlæggene, hvorfor der ikke vil være magnetfelter.	Der er ingen magnetfelter i anlægsfasen, og projektet forventes derfor ikke at medføre miljøpåvirkning fra magnetfelter i anlægsfasen.	A: Skal ikke indgå
Driftsfase	I driftsfasen vil der være lavfrekvente magnetfelter omkring højspændingsanlæg samt transformerstationen. Magnetfelterne vil dog kun findes helt tæt på anlæggene.	Der findes ingen kendte sundhedsskadelige virkninger af lavfrekvente magnetfelter. Nyere forskning har ikke kunnet bekræfte tidligere mistanke om en sygdomsrisiko. Sundhedsstyrelsen anbefaler dog et forsigtighedsprincip. Dette princip siger, at der ikke bør etableres nye højspændingsanlæg tæt på eksisterende boliger eller børneinstitutioner, og at der ikke bør bygges nye boliger eller børneinstitutioner tæt på eksisterende højspændingsforbindelser. Begrebet "tæt på" er ikke nærmere defineret, men beror på en konkret vurdering. Sundhedsstyrelsens forsigtighedsprincip følges, når der anlægges nye højspændingsanlæg. Hertil	D: Skal ikke indgå

		<p>anvendes vejledningen "Forvaltning af forsigtighedsprincip ved miljøscreening, planlægning og byggesagsbehandling". Vejledningen beskriver metoder, som kan anvendes i den daglige forvaltning af forsigtighedsprincippet og i håndteringen af begrebet "tæt på". Alle Energinets højspændingsstationer er indhegnet med trådhegn for at hindre adgang til stationsområdet. Da magnetfelternes størrelse aftager kraftigt med afstanden og felterne omkring stationskomponenterne er så svage, så de ikke kan måles uden for stationsarealet, er der ingen påvirkning af omgivelser fra felterne uden for stationshegnet.</p> <p>På baggrund af ovenstående samt i det de nærmeste boliger ligger mere end 240 meter væk, forventes ingen miljøpåvirkning fra magnetfelter i driftsfasen.</p>	
<p>Luft, støv og lugt Anlægsfase</p>	<p>I anlægsfasen vil der ske mindre luftemissioner fra udstødningsgasser fra anlægsmaskiner og lastbiler mv. Gravearbejder og kørsel kan i tørre perioder give diffuse støvemissioner.</p> <p>Der vil i hele anlægsfasen være kørsel og anlægsarbejde på selve stationsområdet, mens kørsel til og fra stationen vil koncentrere sig i anlægsperiodens første halvdel, hvor der transporteres jord og beton. Ud over lastbiler til transport til anlægsarbejdet på stationen, vil der kun blive anvendt et begrænset antal maskiner (betonblender, krantraktorer/lifte, gravemaskine/minigraver og gummiged).</p> <p>Der vil ikke forekomme stærkt lugtende aktiviteter i anlægsfasen.</p>	<p>For så vidt angår støv, skal en evt. påvirkningen overholde Holstebros Kommunes "Forskrift for midlertidigt bygge- og anlægsarbejder", hvoraf det blandt andet fremgår, at der i tørre perioder skal foretages regelmæssig vanding eller anden støvdæmpende foranstaltning (f.eks. afskærmning) i forbindelse med støvende aktiviteter.</p> <p>Kørsel og anlægsarbejde på selve stationsområdet forventes på grund af projektarealets begrænsede størrelse, et begrænset antal maskiner samt afstand til de omkringliggende boliger ikke at ville medføre gener fra støv- eller luftemissioner.</p> <p>Trafik med lastbiler til og fra stationen vil primært forekomme på den del af Idomlundvej, der ligger mellem stationen og Ringkøbingvej. Langs denne strækning er der kun få boliger. På denne baggrund og da kørslen vil koncentrere sig i en begrænset del af anlægsperioden, forventes en eventuel påvirkning være periodisk, lokal og midlertidig, og vurderes ikke at ville medføre væsentlige gener fra støv og luftemissioner.</p>	<p>A: Skal ikke indgå</p>
<p>Driftsfasen</p>	<p>Der er tale om et ubemandet stationsanlæg, hvor der kun med mellemrum foretages servicetilsyn.</p>	<p>Anlæggets drift vil ikke medføre mertrafik, herunder væsentlige emissioner mm fra maskiner.</p>	<p>D: Skal ikke indgå</p>

	Der udledes ikke luft, gasser fra anlægget i driftsfasen	Der vil ikke forekomme lugtgener fra anlægget.	
Lys Anlægsfase	Lys fra anlægsmaskiner og arbejdsbelysning på byggepladsen i anlægsfasen kan påvirke omgivelserne ved at forstyrre oplevelsen af landskabet i mørke samt blænde nærliggende naboer og trafikanter.	Ved anlægsarbejder i vinterhalvåret vil der i de mørke timer af dagsperioden være behov for opsætning af arbejdsbelysning. Belysning vil kun finde sted inden for normal arbejdstid og kun i vinterperioden. Lyspåvirkningen vil således være midlertidig. Ved indretning af arbejdsbelysningen tages desuden hensyn til, at lyset på stationen er nedadrettet, orienteres mod selve arbejdsarealerne og bort fra omkringboende. Påvirkning fra lys vurderes på den baggrund ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne.	A: Skal ikke indgå
Driftsfase	Der opsættes arbejdsbelysning til brug ved eventuelle reparations- og servicearbejder i aften- og nattimerne. Kan give lyspåvirkning af nabobeboelser.	Belysning i driftsfasen etableres som sensorbelysning, som kun tænder ved færdsel på stationen i aften- og nattimerne. Lyset vil blive etableret således, at det ikke lyser unødigt ud i landskabet, men fokuseres på selve stationsanlægget. Reparations- og servicearbejder i aften- og nattimerne vil kun finde sted i særlige og sjældne tilfælde (i forbindelse med havari), og vurderes ikke at medføre væsentlige lysgener i omgivelserne.	D: Skal ikke indgå
Trafik og transport Anlægsfase	I anlægsperioden vil der forekomme øget trafik til området, herunder med tunge køretøjer. Der er kort afstand til det overordnede vejnet fra Idomlundvej, hvor der passerer få ejendomme for at komme til og fra projektområdet.	Påvirkningen vil være periodisk, lokal og midlertidig. Vejen er indrettet til tung trafik, og det vurderes, at der ikke vil være trafikale udfordringer for de tilgrænsende ejendomme. Det kan imidlertid ikke afvises, at trafikken i anlægsperioden vil påvirke trafikafvikling og trafiksikkerhed på Idomlundvej, og hvor Idomlundvej krydser Ringkøbingvej. Trafikafvikling og -sikkerhed i anlægsfasen indgår derfor i miljøkonsekvensrapporten.	A: Skal indgå
Driftsfase	Anlæggets drift medfører ikke mertrafik af betydning. Der er tale om et ubemandet stationsanlæg, hvor der med mellemrum foretages servicetilsyn.	Servicetilsyn med selve stationen er i driftsfasen begrænset til få gange pr. uge. Herudover vil der ca. en gang om dagen forekomme kørsel til stationens parkeringsplads med mindre køretøjer (max. 2-3 tons) i forbindelse med ef-	D: Skal ikke indgå

		tersyn af hegn, rengøring, græsklipning mv. Trafik i driftsfasen vil have omtrent samme omfang i dag og vurderes ikke at medføre væsentlige påvirkninger af det omgivende miljø.	
Tryghed, herunder risiko for større ulykker, katastrofer og miljøuheld Anlægsfase	Udvidelsen af stationens vil i anlægsfasen potentielt kunne afstedkomme ulykker, der kan føre til væsentlige miljøpåvirkninger for befolkningen og menneskers sundhed.	Der vil i anlægsfasen ikke være oplag eller håndtering af farlige stoffer. Anlægget hører ikke under risikobekendtgørelsen. Anlægsarbejdet udføres med Energinets tilsyn, og entreprenører skal følge forskrifter, der skal imødekomme, at der kan ske ulykker under arbejdet. Det vurderes, at risikoen for ulykker er søgt minimeret, og at væsentlige miljøpåvirkninger som følge af ulykker kan udelukkes.	A: Skal ikke indgå
Driftsfase	Der kan potentielt ske uheld på stationsområdet, f.eks. i tilfælde af brand.	Der planlægges ikke for anlæg, der hører under risikobekendtgørelsen. Af sikkerhedsmæssige årsager opsættes hegn rundt om projektområdet og anlægget, som således ikke vil være offentligt tilgængeligt. Hegnet indrettes til beredskabsklasse 1, dvs. at hegnet er berøringsfølsomt og ved berøring udløser kameraovervågning, som overvåges med døgnbemanding. Dette af hensyn til både personsikkerhed og forsyningssikkerhed. Desuden er anlægget fjernovervåget i forhold til havari og kobler også automatisk ud ved fejlhændelser. På baggrund af ovenstående vurderes det, at drift af stationen ikke vil medføre væsentlige påvirkninger på befolkningens tryghed, og emnet indgår derfor ikke i miljøkonsekvensrapporten.	D: Skal ikke indgå
Friluftsliv og rekreativ værdi Anlægsfase	Den del af projektområdet, der ikke allerede anvendes til stationsområde, anvendes til landbrugsformål og som skov. Anlægsarbejdet omfatter rydning af ca. 3 ha skov, hvilket potentielt kan medføre påvirkning af eksisterende friluftsliv og rekreative værdier, idet skove ofte indeholder både friluftsmæssige og rekreative værdier.	Der vurderes ikke at være særlige friluftsjntresser eller rekreative værdier knyttet til de dele af projektområdet, der anvendes til skov- og landbrug. Det berørte skovareal har plantagepræg, og der er ikke eksisterende eller planlagte rekreative arealer eller sturter i området. På den baggrund, og fordi der er tale om et relativt småt areal set i forhold til områdets øvrige skovarealer, vurderes	A: Skal ikke indgå

<p>Driftsfase</p>	<p>Den del af projektområdet, der ikke allerede anvendes til stationsområde, anvendes til landbrugsformål og som skov.</p> <p>Udvidelse af stationen vil medføre rydning af ca. 3 ha skov, hvilket potentielt kan medføre påvirkning af eksisterende friluftsliv og rekreative værdier, idet skove ofte indeholder både friluftsmæssige og rekreative værdier.</p>	<p>det, at der ikke vil være væsentlige (dvs. omfattende, varige mv.) påvirkninger på friluftslivet eller øvrige rekreative interesser i området.</p> <p>Der vurderes ikke at være særlige friluftssinteresser eller rekreative værdier knyttet til de dele af projektområdet, der anvendes til skov- og landbrug. Det berørte skovareal har plantagepræg, og der er ikke eksisterende eller planlagte rekreative arealer eller stier i området.</p> <p>På den baggrund, og fordi der er tale om et relativt småt areal set i forhold til områdets øvrige skovarealer, vurderes, at der ikke vil være væsentlige (dvs. omfattende, varige mv.) påvirkninger på friluftslivet eller øvrige rekreative interesser i området.</p>	<p>D: Skal ikke indgå</p>
<p>Biodiversitet</p>			
<p>Beskyttet natur iht. naturbeskyttelseslovens § 3- og fredskov Anlægsfase</p>	<p>Anlægsarbejde i form af gravearbejde, kørsel mv. inden for eller i nærheden af arealer med beskyttet natur og/eller fredskov kan medføre påvirkninger i form af ændringer i områdernes tilstand.</p>	<p>Projektet omfatter inddragelse af et areal med fredskov til udvidelse af stationen. Der vil i forbindelse med anlægsarbejdet blive fældet ca. 3 ha skov, hvilket vil medføre påvirkninger på planter og dyr både inden for og omkring projektområdet.</p> <p>Der vil blive etableret erstatningsskov som erstatning for de ca. 3 ha skov som bliver fældet.</p> <p>Der er ikke inden for projektområdet registreret beskyttede naturtyper eller beskyttede vandløb, men umiddelbart nord-vest for projektområdet ligger en beskyttet sø. Anlægsarbejde i nærheden af søen samt evt. øvrige ikke-registrerede naturarealer kan potentielt medføre påvirkning af planter og dyr i og omkring projektområdet.</p> <p>Miljøkonsekvensrapporten vil derfor indeholde en vurdering af projektets påvirkning af beskyttet natur samt fredskov i anlægsfasen.</p> <p>Det kan ikke udelukkes, at anlægget kan påvirke sammenhænge for natur, herunder dyrs bevægelighed i området,</p>	<p>A: Skal indgå</p>

		som derfor vurderes nærmere i miljøkonsekvensvurderingen.	
Driftsfase	Ændret anvendelse af arealer, der i dag udgøres af landbrugsjord, kan potentielt udvikle sig til beskyttet natur, hvilket kan medføre en påvirkning af plante- og dyreliv.	Miljøkonsekvensrapporten vil omfatte en vurdering af muligheden for at der inden for den del af projektområdet, der i dag udgøres af landbrugsjord, kan udvikles sig natur, der på sigt kan få karakter af beskyttet natur.	D: Skal indgå
Bilag IV-arter/rødlistede arter/fredede arter Anlægsfase	Der er en potentiel risiko for, at aktiviteter i forbindelse med anlægsfasen i form af gravearbejde, kørsel mv., som kan medføre negativ påvirkning af bilag IV-arter, fredede arter, samt rødlistede arter, som måtte forekomme inden for og i nærheden af projektområdet.	Der er ikke kendskab til, at der findes arter inden for området eller dets nærhed, der er beskyttede iht. habitatdirektivets bilag IV, eller registrerede fredede eller beskyttede dyrearter i området. Det kan imidlertid ikke udelukkes, at der er egnede yngle- eller rasteområder for beskyttede arter i området, som kan blive påvirket i forbindelse med anlægsarbejdet. Alle bilag IV-arter og fredede arter, som projektet potentielt kan påvirke i anlægsfasen af f.eks. forstyrrelser eller støj, skal derfor behandles i miljøkonsekvensrapporten. Rødlistede arter medtages i naturvurderingerne.	A: Skal indgå
Driftsfase	Aktiviteter inden for projektområdet i driftsfasen i form af kørsel mv. i forbindelse med service, reparation og lign. kan potentielt medføre negativ påvirkning af bilag IV-arter, fredede arter, samt rødlistede arter, som måtte forekomme indenfor og i nærheden af projektområdet. Ændret anvendelse af arealer, der i dag udgøres af landbrugsjord, kan potentielt udvikle sig til natur, der kan betyde bedre vilkår for bilag IV-arter, fredede arter, samt rødlistede arter.	Der er ikke kendskab til, at der findes arter inden for området eller dets nærhed, der er beskyttet iht. habitatdirektivets bilag IV, eller til registreret fredede eller beskyttede dyrearter i området. Det kan imidlertid ikke udelukkes, at der er egnede yngle- eller rasteområder for beskyttede arter i området, som kan blive påvirket i forbindelse med driften af anlægget. Alle bilag IV-arter og fredede arter, som projektet potentielt kan påvirke i driftsfasen af f.eks. forstyrrelser eller ændret anvendelse, skal derfor behandles i miljøkonsekvensrapporten. Rødlistede arter medtages i naturvurderingerne.	D: Skal indgå
Natura 2000			

Anlægsfase	Anlægsaktiviteter i form af gravearbejde, kørsel mv. inden for eller i nærheden af projektområdet kan potentielt medføre negative påvirkninger på Natura 2000-områder.	<p>Nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 4 km vest for projektområdet og er 2000-område nr. 64 "Idom Å og Ormstrup Hede", som omfatter habitatområde nr. H225.</p> <p>Områdets udpegningsgrundlag er blandt andet naturtyperne: indlandsklitter, vandløb med vandplanter, heder, riggær, tidvis våde enge m.fl., samt arterne odder og bæklampret.</p> <p>På trods af blandt andet afstanden fra projektområdet til Natura 2000-området kan en væsentlig påvirkning af arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget ikke på forhånd afvises.</p> <p>Projektet potentielle påvirkning af Natura 2000-området i anlægsfasen skal derfor behandles i miljøkonsekvensrapporten.</p>	A: Skal indgå
Driftsfase	En udvidelse af stationen kan potentielt medføre negative påvirkninger på Natura 2000-områder.	<p>Nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 4 km vest for projektområdet og er 2000-område nr. 64 "Idom Å og Ormstrup Hede", som omfatter habitatområde nr. H225.</p> <p>Områdets udpegningsgrundlag er blandt andet naturtyperne: indlandsklitter, vandløb med vandplanter, heder, riggær, tidvis våde enge m.fl., samt arterne: odder og bæklampret.</p> <p>På trods af blandt andet afstanden fra projektområdet til Natura 2000-området kan en væsentlig påvirkning af arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget ikke på forhånd afvises.</p> <p>Projektet potentielle påvirkning af Natura 2000-området i driftsfasen skal derfor behandles i miljøkonsekvensrapporten.</p>	D: Skal indgå
Støj og vibrationer (i forhold til biodiversitet)	<p>Støj og stærke vibrationer fra anlægsaktiviteter kan i anlægsfasen påvirke fauna gennem forstyrrelse eller beskadigelse af levesteder.</p> <p>Der forventes ikke påvirkninger af fauna som følge af støj eller vibrationer i driftsfasen.</p>	<p>Påvirkningen fra støj og eventuelle vibrationer i anlægsfasen forventes at være periodisk, lokal og midlertidig. Støjpåvirkningen skal overholde Holstebros Kommunes "Forskrift for midlertidigt bygge- og anlægsarbejder".</p> <p>Eventuelle vibrationer forventes at være begrænsede.</p>	A+D: Skal ikke indgå

		Det vurderes, at væsentlige påvirkninger af planter og dyr som følge af støj og vibrationer kan udelukkes, og emnet indgår derfor ikke i miljøkonsekvensvurderingen.	
Risiko for større ulykker og katastrofer (i forhold til biodiversitet)	Udvidelsen af stationen vil i anlægsfasen potentielt kunne afstedkomme ulykker, der kan føre til væsentlige miljøpåvirkninger for biodiversiteten. Der kan i driftsfasen potentielt ske uheld på stationsområdet, f.eks. i tilfælde af brand, der kan føre til væsentlige miljøpåvirkninger for biodiversiteten.	Der vil i anlægsfasen ikke være oplag eller håndtering af farlige stoffer. Olieholdige komponenter etableres med opsamlingskar. Anlægget hører ikke under risikobekendtgørelsen. Anlægsarbejdet udføres med Energinets tilsyn, og entreprenører skal følge forskrifter, der skal imødekomme, at der kan ske ulykker under arbejdet. Det vurderes, at risikoen for ulykker er søgt minimeret, og at væsentlige påvirkninger af planter og dyr som følge af ulykker i anlægsfasen kan udelukkes. Der planlægges ikke for anlæg, der hører under risikobekendtgørelsen. Stationen er fjernovervåget i forhold til havari og kobler også automatisk ud ved fejlhændelser. På baggrund af ovenstående vurderes at drift af stationen ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af planter og dyr som følge af ulykker.	A+D: Skal ikke indgå

Jord, luft og klima

Jordbund og jordforurening Anlægsfase	Arealet med den eksisterende station på matrikel 2r er registreret som kortlagt på vidensniveau 1 efter jordforureningsloven, relateret til den nuværende anvendelse som højspændingsstation siden 1963. Håndtering af jord fra det kortlagte areal kan potentielt medføre påvirkning af omgivelserne. Der planlægges ikke for forurenede aktiviteter, og der vil i anlægsfasen ikke være oplag eller håndtering af farlige stoffer. Dog vil der være behov for kørsel, opbevaring af brændstof mv. på stationsområdet.	Der vil i forbindelse med udvidelse af anlægget være behov for opgravning af jord. Gravearbejdet vil berøre en lille del af det areal, der er omfattet af V1-kortlægningen pga. aktiviteter med risiko for olieforurening. Jord, der fjernes fra arealet, vil blive håndteret i overensstemmelse med jordforureningsloven og bortskaffes til godkendt modtageranlæg efter Holstebro kommunes bestemmelser for håndtering af bygge- og anlægsaffald. Der vil blive udarbejdet en jordhåndteringsplan, som vil beskrive håndtering af al jord, og de jordforureningsmæssige forhold i projektet og hvilke stoffer der analyseres for. Jord, der ikke er forurenede, forventes genindbygget i det omfang, det er muligt at genanvende det, for at minimere bortkørsel og tilkørsel af jord.	A: Skal ikke indgå
---	---	---	--------------------

		<p>Det kortlagte areal er i øvrigt i sin helhed omfattet af projektet for etablering af en ny 400 kV-luftledningsforbindelse mellem Endrup og Idomlund, der blandt andet omfatter den allerede godkendte udvidelse af stationen, og den potentielle påvirkning i forbindelse med håndtering af jord fra det forurenede arealer er behandlet i miljøkonsekvensvurderingen af dette projekt. Heri vurderes det, at håndteringen af forurenede jord ikke vil udgøre en væsentlig miljøpåvirkning. Der er i oktober 2023 foretaget 20 håndboringer på arealet, i to dybder ned til 0,5 meter, 40 prøver i alt. Der er ikke konstateret en overskridelse af Miljøstyrelsens jordkvalitetskriterier i nogle af de 40 prøver.</p> <p>Øvrig opgravet jord, der ikke kan genanvendes inden for projektområdet, vil blive håndteret efter gældende regler på området.</p> <p>Samtlige entreprenører skal udarbejde en beredskabsplan, hvor der redegøres for håndtering af miljøfremmede stoffer samt eventuelle spild. Tanke skal opbevares på fast belægning eller med spildbakke for at reducere risikoen for spild., risikoen for påvirkningen fra eventuelle spild under anlægsarbejdet vurderes med de nævnte foranstaltninger at være ubetydelig.</p> <p>Risikoen for påvirkning af jordbund og jordforurening i anlægsfasen vurderes på baggrund af ovenstående at være uvæsentlig, og emnet medtages ikke i miljøkonsekvensrapporten.</p>	
Driftsfase	Anlæggets transformere og kompenseringspoler indeholder olie til elektrisk isolation og køling. Olie kan ved spild forårsage forurening af omgivelserne, herunder jordbunden.	<p>Alle eltekniske komponenter og manøvrebygninger opføres på støbte fundamenter.</p> <p>Olieholdige komponenter etableres desuden med opsamlingskar, som kan rumme den mængde olie, som enheden indeholder. Herved er det ved akut havari muligt at opsamle alt den olie, som ellers ville kunne spredes til omgivelserne.</p>	D: Skal ikke indgå

		Risikoen for påvirkning af jordbunden som følge af oliespild vurderes at være uvæsentlig, og emnet medtages ikke i miljøkonsekvensrapporten.	
Råstoffer/råstofindvinding			
Anlægsfase	Projektområdet berører ikke råstofgraveområder eller udlagte råstofinteresseområder, men der vil i forbindelse med anlægsfasen være forbrug af råstoffer, hvilket kan medføre en potentiel påvirkning af miljøet i forbindelse med indvindingen, navnlig hvis der er tale om større mængder.	Da der ikke vil være behov for større terrænændringer, anvendes kun en begrænset mængde af råstoffer. Der vil i anlægsfasen skulle anvendes sand og grus til nivellering af terræn samt i mindre omfang til etablering af veje, fundamenter mv. i størrelsesordenen 8.500 m ³ . Afrømning af muldjord tilstræbes anvendt inden for planområdet. Der skal desuden bruges en mindre mængde jern, stål, aluminium og olie. På grund af det beskedne forbrug af råstoffer forventes projektet ikke at medføre væsentlige miljøpåvirkninger i forbindelse med indvindingen.	A: Skal ikke indgå
Driftsfase	Projektområdet berører ikke råstofgraveområder eller udlagte råstofinteresseområder. Der planlægges ikke for anlæg eller aktiviteter med særligt forbrug af råstoffer. Dog kan der være behov for mindre mængder grus mv. til løbende vedligehold.	Forbrug af råstoffer i driftsfasen vil bestå af meget begrænsede mængder grus mv. til løbende vedligehold af stationens veje. En eventuel påvirkning vurderes at være ubetydelig	D: Skal ikke indgå
Klima			
Anlægsfase	Realisering af projektet vil i anlægsfasen medføre en øget udledning af drivhusgasser som følge af produktion og transport af materialer. Kørsel med anlægsmaskiner og lastbiler vil lokalt medføre en mindre forøgelse af emissioner til omgivelserne.	Komponenter og øvrige materialer (herunder råstoffer) forventes at blive produceret på eksisterende virksomheder, hvorfor der ikke skal etableres ny produktionskapacitet med deraf følgende merudledning af klimagasser. Klimapåvirkning fra komponentfremstilling mv. indgår i vurderingerne foretaget i de respektive godkendelser og tilladelser herfor. Udledning fra kørsel med anlægsmaskiner i projektområdet vil på grund af blandt andet af et begrænset antal maskiner være af begrænset omfang og forventes ikke at medføre en væsentlig påvirkning på klimaet. Kørsel til og fra projektområdet vil primært være relateret til transport af materialer til projektet i form af komponenter samt råstoffer til nivellering af terræn, etablering af veje mv.	A: Skal ikke indgå

Driftsfase	<p>Der vil i driftsfasen være en meget begrænset udledning af drivhusgasser i forbindelse med vedligehold af anlægget (f.eks. fra kørsel).</p> <p>Der anvendes SF6 gas til isolering af komponenter. I drift sker der en udsivning af denne gas. SF6 gas er en 23.500 gange kraftigere drivhusgas end CO₂, med en nedbrydningstid i atmosfæren på 3.200 år.</p>	<p>Behovet for råstoffer forventes at være relativt beskedent, og der forventes ikke væsentlige emissioner fra transporten.</p> <p>Det vurderes på baggrund af ovenstående, at der vil ikke være en væsentlig påvirkning på klima i anlægsfasen.</p> <p>Påvirkningen fra vedligehold i driftsfasen vil forekomme med en lav frekvens (jf. afsnit om trafik), vil være kortvarig og vil være meget begrænset da der kun er tale om enkelte køretøjer.</p> <p>Den anvendte mængde SF6 gas for stationsudvidelsen vil være op til 2500 kg.</p> <p>Energinets opgørelse af det samlede udslip fra alle anlæg i Danmark blev i 2020 opgjort til 763 kg SF6-gas. Dette svarer til ca. 2-3000 danskeres gennemsnitlige årlige klimabelastning, som er ca. 13 tons CO₂-ækvivalenter per person.</p> <p>Dette svarer til mindre end 0,1 % af de anvendte mængder. Naturlig udsivning fra stationsudvidelsen vil derfor være op til 2,5 kg SF6-gas/år. Udslippet fra stationsudvidelsen forventes derfor at svare til 4-6 danskeres gennemsnitlige årlige klimabelastning.</p> <p>Det vurderes på baggrund af ovenstående, at påvirkninger fra merudledning af drivhusgasser i driftsfasen vil være ubetydelig.</p>	D: Skal ikke indgå
Vand			
Spildevand Anlægsfase	Aktiviteter i anlægsfasen vil medføre en mindre merproduktion af sanitært spildevand, hvilket potentielt kan påvirke vandforekomster.	<p>I anlægsfasen opstilles skurvogne med mandskabsfaciliteter.</p> <p>Sanitært spildevand fra skurvognene opsamles i 3-6 m³ tanke, som tømmes jævnligt af slamsuger, som så bringer spildevandet til miljøgodkendt modtager – typisk renseanlægget i den pågældende kommune, og der vil således</p>	A: Skal ikke indgå

	<p>overfladevand, der skal håndteres inden for projektområdet. Eventuel merudledning af overfladevand til recipienter kan potentielt påvirke overfladevandforekomster.</p> <p>Projektet omfatter ikke forurenende aktiviteter, men anlæggets transformere og kompenseringspoler indeholder olie til elektrisk isolation og køling, der ved uheld kan spredes til vandmiljøet.</p>	<p>Håndtering af overfladevand i projektområdet vil både i anlægs- og driftsfasen ske via nedsivning, og der forventes derfor som udgangspunkt ingen påvirkning af målsatte overfladevandforekomster. Projektet forventes af samme årsag heller ikke at påvirke kyst og/eller hav.</p> <p>Der vil blive redegjort for ovenstående i miljøkonsekvensrapporten.</p>	
<p>Drikkevandsinteresser Anlægsfase og driftsfase</p>	<p>Projektet omfatter ikke grundvandstruende aktiviteter, men der vil i anlægsfasen være behov for kørsel mv. med lastbiler og andre anlægsmaskiner, hvorfra der potentielt kan ske lækage og dermed nedsivning af forurenende stoffer til grundvand med drikkevandsinteresser. I driftsfasen kan der i forbindelse med vedligehold af de tekniske installationer potentielt ske afsmitning af stoffer, hvilket kan påvirke grundvand med drikkevandsinteresser.</p> <p>Der er ikke behov for at bortlede grundvand i forbindelse med driftsfasen, men der kan i forbindelse med anlægsarbejdet være behov for midlertidigt at bortlede grundvand, hvilket potentielt kan medføre påvirkning af grundvand med drikkevandsinteresser.</p>	<p>Projektområdet ligger uden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), nitratfølsomme indvindingsområder (NFI) samt indvindingsoplande.</p> <p>Da projektet ikke omfatter ikke grundvandstruende aktiviteter, og da der ikke er drikkevandsinteresser knyttet til grundvandsressourcen inden for i eller i nærheden af projektområdet, vurderes det at projektet ikke vil medføre væsentlig påvirkning af drikkevandsinteresser.</p> <p>Der vil blive redegjort for dette i miljøkonsekvensrapporten.</p>	A + D: Skal indgå
<p>Grundvand Anlægsfase</p>	<p>Projektet omfatter ikke grundvandstruende aktiviteter, men der vil i anlægsfasen være behov for kørsel mv. med lastbiler og andre anlægsmaskiner, hvorfra der potentielt kan ske lækage og dermed nedsivning af forurenende stoffer til grundvandet.</p> <p>Hvis der er behov for at bortlede grundvand i forbindelse med anlægsarbejdet, kan der potentielt ske grundvands-sænkning.</p>	<p>Projektområdet ligger inden for regional grundvandsforekomst, som er i ringe kemisk tilstand pga. pesticider.</p> <p>Miljøkonsekvensrapporten vil indeholde en vurdering af den potentielle risiko for påvirkning af grundvandskvaliteten i forbindelse med kørsel og oplag af olie mv. i anlægsfasen.</p> <p>Der er ikke registreret højtstående grundvand inden for projektområdet, da det ligger i mere end 4 meters dybde, og der vil derfor ikke være behov for grundvands-sænkning i anlægsfasen.</p>	A: Skal indgå
<p>Driftsfase</p>	<p>Projektet omfatter ikke grundvandstruende aktiviteter, men anlæggets transformere og kompenseringspoler indeholder olie til elektrisk isolation og køling, der ved uheld kan nedsive til grundvandet.</p>	<p>Projektområdet ligger inden for regional grundvandsforekomst, som er i ringe kemisk tilstand pga. pesticider.</p>	D: Skal indgå

	<p>Ved vedligehold af de tekniske installationer, kan der potentielt ske afsmitning af stoffer, hvilket kan påvirke grundvandskvaliteten.</p> <p>Der er ikke behov for at bortlede grundvand i forbindelse med driftsfasen.</p>	<p>Transformere og kompenseringspoler opføres på et støbt fundament og der graves ned og støbes et tæt kar under transformere og kompenseringspoler, som kan rumme den mængde olie, som de indeholder ved evt. lækage. I den daglige drift opsamles regnvand i karet. Regnvandet ledes via sandfang og olieudskiller inden udledning til stationsens regnvandssystem.</p> <p>Miljøkonsekvensrapporten vil indeholde en vurdering af den potentielle risiko for påvirkning af grundvandskvaliteten i forbindelse komponenternes indhold af olie samt som følge af eventuel afsmitning fra de tekniske installationer.</p>	
Materielle goder, kulturarv og landskab			
<p>Materielle goder Anlægsfase og driftsfasen</p>	<p>Projektet kan i anlægsfasen potentielt medføre påvirkning af erhvervsliv, offentlige servicefunktioner og ejendomme i og i nærheden af projektområdet.</p> <p>Projektet påvirker desuden omfanget af landbrugsjord og adgang til skov i området, idet der med udvidelsen inddrages dyrkningsjord og skov.</p>	<p>Der findes ingen boliger inden for projektområdet. Nærmeste boliger er mere end 200 m fra projektområdet.</p> <p>Der er heller ingen erhvervsbygninger indenfor eller i nærheden af projektområdet, men i projektområdets vestlige kant står en vindmølle, der vil blive nedtaget som led i stationsudvidelsen. Arealet med vindmøllen overtages af Energinet i forbindelse med ekspropriation til udvidelsen. Det vurderes, at der ikke vil være væsentlig påvirkning på offentlige servicefunktioner, erhvervsliv eller boliger i nærheden af projektområdet for så vidt angår materielle goder.</p> <p>Potentiel påvirkning af omfanget af landbrugsjord behandles under emnet "Ressourcer", hvor det vurderes at forholdet ikke vil medføre væsentlig påvirkning.</p> <p>Adgang til skov behandles under emnet "Friluftsliv og rekreative interesser", hvor det vurderes, at der ikke vil være væsentlige påvirkninger på friluftslivet eller øvrige rekreative interesser i området.</p>	<p>A + D: Skal ikke indgå</p>

<p>Infrastruktur og bebyggelse Anlægsfase og driftsfase</p>	<p>Infrastruktur og bebyggelse i og i nærheden af projektområdet er materielle goder, der potentielt kan påvirkes af projektet.</p>	<p>Projektet berører ikke eksisterende bebyggelse inden for eller i nærheden af projektområdet.</p> <p>Projektet berører ikke direkte eksisterende infrastruktur i form af veje, men kan i anlægsfasen potentielt påvirke trafikken på vejene i området. Trafikafvikling og -sikkerhed i anlægsfasen indgår derfor i miljøkonsekvensrapporten. Se punkt om Trafik.</p> <p>Der vil ikke være påvirkninger af eksisterende infrastruktur eller bebyggelse i driftsfasen på grund af den begrænsede trafik til området.</p>	<p>A: Skal indgå vedr. trafik på vejnettet.</p> <p>D: Skal ikke indgå</p>
<p>Ressourcer Anlægsfase og driftsfase</p>	<p>Anlægsarbejdet kræver ressourcer i form af vand, energi og materialer.</p> <p>Driften af den udvidede station forventes ikke at medføre væsentlig øget forbrug af vand, energi og materialer.</p> <p>(Vedr. forbrug af grus o.lign. se ovenstående punkt om råstoffer).</p> <p>Dele af projektområdet ligger inden for Holstebro Kommunes udpegning af særligt værdifulde landbrugsområder. Med udvidelse af højspændingsstationen udtages et areal på ca. 5 ha af landbrugsdrift inden for udpegningen, hvorved omfanget af landbrugsjord som ressource påvirkes.</p>	<p>Udvidelsen af stationen består i det væsentligste af placering af tekniske komponenter og forudsætter ikke større terænændringer og byggemodningsarbejder. De anvendte materialer består hovedsageligt af de nødvendige tekniske komponenter, der leveres til projektområdet og som ikke forventes at forudsætte etablering af ny produktionskapacitet. Det vurderes, at forbruget af vand, energi og materialer ikke er væsentligt i forhold til tilgængelige ressourcer regionalt og nationalt, hvorfor dette emne ikke medtages i miljøkonsekvensrapporten.</p> <p>Inddragelsen af 5 ha landbrugsjord udgør et meget begrænset areal set i forhold til kommunes samlede landbrugsarealer. Når arealet ikke længere ønskes anvendt til højspændingsstation kan det igen overgå til landbrugsdrift. Udvidelsen af stationen vurderes på den baggrund ikke at medføre væsentlig påvirkning af landbrugsjord som ressource.</p>	<p>A+D: Skal ikke indgå</p>
<p>Affald Anlægsfase</p>	<p>Håndtering og bortskaffelse af affald kan potentielt medføre påvirkninger af miljøet, hvis dette ikke håndteres korrekt.</p>	<p>Der vil som en del af projektet blive nedtaget en eksisterende vindmølle.</p> <p>Affald fra møllen bliver kildesorteret og håndteret i henhold til Holstebros Kommunes regulativer for erhvervsaffald. Olie i møllen bliver tømt før nedtagning.</p>	<p>A: Skal ikke indgå</p>

Driftsfase	Håndtering og bortskaffelse af affald kan potentielt medføre påvirkninger af miljøet, hvis dette ikke håndteres korrekt.	<p>Det forventes ikke at affaldsmængderne kræver udbygning af den eksisterende kapacitet for affaldshåndtering eller at affaldsfraktionerne indeholder særligt farligt affald.</p> <p>Ud over bortskaffelse af vindmøllen forventes ikke væsentlig affaldsproduktion i anlægsfasen.</p> <p>Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre en væsentlig miljøpåvirkning fra affald i anlægsfasen.</p> <p>Der planlægges ikke for anlæg eller aktiviteter med særlig produktion af affald.</p> <p>Anlægget transporterer strøm, og der vil derfor ikke være affald, der skal håndteres i driftsfasen udover mindre mængder affald fra vedligehold (herunder udtjente komponenter) og sanitet.</p> <p>Affald bliver kildesorteret og håndteret i henhold til Holstebro Kommunes regulativer for erhvervsaffald. Det forventes ikke at affaldsmængderne kræver udbygning af den eksisterende kapacitet for affaldshåndtering eller at affaldsfraktionerne indeholder særligt farligt affald.</p> <p>Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre en væsentlig miljøpåvirkning fra affald i driftsfasen.</p>	D: Skal ikke indgå
Landskab og visuelle forhold Anlægsfase Driftsfase	Der kan være en visuel påvirkning på omgivelserne i forbindelse med anlægsarbejdet. Udvidelsen af højspændingsstationen kan på grund af sin størrelse have en visuel og landskabelig påvirkning. Der kan desuden være visuelle og landskabelige kumulative effekter i forhold til øvrige projekter i området.	Påvirkningen vurderes at være lille, da anlægsarbejdet sker inden for en afgrænset og midlertidig tidsperiode. Øvelsesområdet syd for projektområdet er en del af et udpeget bevaringsværdigt landskab og som del af større sammenhængende landskaber. En stor del af projektområdet er omfattet af skovbyggelinje omkring Idomlund Plantage.	A: Skal ikke indgå D: Skal indgå

		<p>På grund af anlæggets karakter og synlighed bør det vurderes hvordan landskab og visuelle forhold påvirkes.</p> <p>Det bør desuden vurderes, hvordan udpegningsgrundlaget for de landskabelige udpegninger påvirkes samt hvordan projektet påvirker de hensyn, der skal varetages med skovbyggelinjen.</p> <p>Ligeledes bør den kumulative effekt på landskab og visuelle forhold også vurderes i relevant omfang i forhold til et godkendt projekt for etablering af en ny 400 kV-luftledningsforbindelse mellem Endrup og Idomlund samt etablering af en ny koblingsstation umiddelbart vest for den eksisterende station.</p>	
<p>Kulturarv og arkæologi</p> <p>Anlægsfase</p>	<p>Der findes i umiddelbar nærhed af projektområdet tre fredede fortidsminder, der afkaster 100 meter beskyttelseslinjer i projektområdet. Anlægsarbejdet kan potentielt påvirke arkæologiske værdier inden for 100 meter zonen.</p>	<p>I henhold til naturbeskyttelsesloven må der ikke foretages ændring inden for 100 meter beskyttelseslinjerne, herunder terrænændringer.</p> <p>I henhold til museumsloven skal jordarbejde standses, hvis der findes spor af fortidsminder.</p> <p>Da projektet indebærer jordarbejder inden for 100 meter zonerne, hvor koncentrationen af fund generelt er større end ellers, bør risikoen for at påvirke arkæologiske værdier i anlægsfasen indgå i miljøkonsekvensrapporten</p>	<p>A: Skal indgå</p>
<p>Driftsfasen</p>	<p>Der findes i umiddelbar nærhed af projektområdet tre fredede fortidsminder, der afkaster 100 meter beskyttelseslinjer i projektområdet. Projektet kan i driftsfasen medføre påvirkning af fortidsmindernes landskabelige værdi.</p>	<p>Projektets potentielle påvirkning af fortidsminderne beskyttelseslinjerne i driftsfasen vurderes i samspil med de landskabelige og visuelle forhold,</p>	<p>D: Skal indgå</p>

Miljøstyrelsen vurderer i den konkrete sag, at der ikke er forhold der på det foreliggende grundlag skal belyses ud fra en specifik metode til beregning og/eller analyse.